

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **R. Č.**, zast. advokátkou Mgr. Kateřinou Celnarovou, náměstí T. G. Masaryka 38/10, Břeclav, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Kounicova 24, Brno, na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím ve vydání předvolání ze dne 9. 11. 2018, čj. KRPB-221234-26/TČ-2018-060415-JM, ve spojení se sdělením žalované ze dne 21. 11. 2018, čj. KRPB-221234-32/TČ-2018-060415-JM, k provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2022, čj. 29 A 229/2018-87,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2022, čj. 29 A 229/2018-87, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] NSS ruší rozsudek Krajského soudu v Brně, protože krajský soud porušil závazný právní názor vyslovený v přechozím rozsudku NSS v této věci.

[2] Žalobce se žalobou domáhal před krajským soudem ochrany před zásahem žalované spočívajícím v předvolání k provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Na základě předvolání se měl žalobce dne 8. 1. 2019 dostavit k odběru identifikačních údajů, a to např. snímání daktyloskopických otisků, zjištění tělesných znaků, měření těla či pořízení obrazových, zvukových a jiných záznamů či odběru biologických vzorků umožňujících získání o genetickém vybavení. Uvedený úkon měl být proveden v trestním řízení proti žalobci ve věci přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

[3] Krajský soud žalobě nejprve prvním rozsudkem vyhověl a dovedl, že zásah spočívající v předvolání k provedení identifikačních úkonů byl nezákonný. Žalovaná totiž neodůvodnila přiměřenost zásahu.

[4] Tento první rozsudek však NSS zrušil rozsudkem ze dne 2. 8. 2022, čj. 10 As 190/2022-30, neboť krajský soud pominul, že žalovaná podala ve věci obsažné vyjádření (v rozsudku krajský soud nesprávně uvedl, že se žalovaná k žalobě nevyjádřila). Argumentace krajského soudu proto byla zcela obecná, reagovala jen na žalobní argumentaci, argumenty žalované pomíjela: „*To je ještě závažnější problém proto, že jde o žalobu zásahovou, kde správní soud nalézá fakta i právo. Není tu žádné rozhodnutí, které by správní soud přezkoumával. [...] krajský soud pracuje jen s aktuálním trestním obviněním žalobce [...], vůbec si není vědom žalobcovy bohaté trestní minulosti, na kterou ve vyjádření v detailech upozornila [žalovaná].*“ NSS zdůraznil, že se nezabýval důvodností samotné žaloby (10 As 190/2022, bod 9). Postup krajského soudu byl závažným porušením rovnosti práv účastníků řízení před soudem (tamtéž, bod 10). NSS zavázal krajský soud, aby vzal v potaz vyjádření žalované a v odůvodnění se vyjádřil k tam uvedené argumentaci (tamtéž, bod 11).

[5] Krajský soud i v druhém rozsudku žalobě vyhověl, a to v podstatě jen na základě mírně upravené argumentace z prvního rozsudku.

[6] Proti druhému rozsudku krajského soudu i tentokrát podala kasační stížnost žalovaná (stěžovatelka). Upozorňuje, že krajský soud ani tentokrát k jejímu vyjádření nepřihlédl, byť tentokrát alespoň uvedl, že vyjádření podala. Obsahově je však rozsudek v podstatě stejný, soud k obsahu vyjádření vůbec nepřihlédl a v odůvodnění s ním vůbec nepracuje. Soud nesprávně uvádí, že veškerou argumentaci k přiměřenosti zásahu měla stěžovatelka uplatnit již v předvolání. Stěžovatelka odkazuje na judikaturu, z níž plyne nesprávnost tohoto závěru krajského soudu.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[8] Opakovaná kasační stížnost je přípustná, neboť tvrdí, že krajský soud porušil závazný právní názor vyslovený v předchozím rozsudku NSS [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.]. Kasační stížnost je taktéž důvodná, neboť krajský soud vskutku právní názor vyslovený v předchozím rozsudku nerespektoval.

[9] NSS předchozí rozsudek jistě nezrušil jen proto, aby krajský soud do nového rozsudku doplnil krátký odstavec rekapitulující vyjádření stěžovatelky. Přesně to bohužel krajský soud udělal. Do rozsudku jen doplnil, že se stěžovatelka k žalobě vyjádřila, ovšem jejími argumenty se odmítl zabývat, přestože ho k tomu NSS zavázal. Proto tedy NSS svůj závazný názor opakuje a dále vysvětluje.

[10] V nynější věci se jedná o řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu (§ 82 s. ř. s.). Jde tedy o řízení nalézací. Neplatí tu omezení vztahující se k řízení o žalobě proti rozhodnutí, kde správní orgán nesmí doplňovat důvody rozhodnutí až ve vyjádření k žalobě (srov. k tomu již rozsudek ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003-58, a konstantní judikatura).

pokračování

[11] Judikatura dovodila, že je na správních soudech, aby v případě, kdy žalobce brojí proti výzvě k získání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, provedly test proporcionality, přičemž musí zohlednit dosavadní trestnou činnost žalobce, typovou i individuální závažnost trestné činnosti, pro kterou byl předvolán k provedení identifikačních úkonů, i osobu pachatele (takto mezi mnoha dalšími např. rozsudky ze dne 18. 5. 2022, čj. 5 As 254/2019-49, bod 17, ze dne 18. 5. 2022, čj. 5 As 241/2019-46, bod 18, ze dne 30. 5. 2022, čj. 4 As 27/2018-55, bod 26, všechny s citacemi starší judikatury).

[12] Jak NSS vysvětlil (a stěžovatelka to opakuje), po policii nelze požadovat, aby přímo v textu výzvy podrobně vysvětlila, jakým způsobem provedla test proporcionality. Policejní výzva není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. NSS opakuje, že v řízení o zásahové žalobě správní soudy nemají – na rozdíl od řízení o žalobě proti rozhodnutí – funkci toliko přezkumnou, ale též nalézací. Proto stěžovatelka mohla legitimně „dovysvětlit“ svůj postup až ve vyjádření k žalobě a nabídnout další informace pro jejich využití v testu proporcionality. Test proporcionality, i když jej správní orgán v odůvodnění výslovně neprovedl, musí v každém případě provést alespoň soud (shodně rozsudky ze dne 19. 4. 2018, čj. 3 As 335/2017-33, bod 25, a ze dne 17. 5. 2022, čj. 9 As 124/2018-46, bod 29, nebo 4 As 27/2018, bod 32). Správní soud však pracuje jen s těmi informacemi, které plynou z obsahu výzvy, ze spisu a z vyjádření policie k žalobě.

[13] Pokud se snad snaží krajský soud v bodě 22 naznačit, že shora uvedená judikatura byla nějak překonána nálezem Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18 (č. 119/2022 Sb.), prostým nahlédnutím do bodu 78 nálezu, který krajský soud cituje, lze snadno zjistit, že tato pasáž toliko reprodukuje požadavky judikatury, konkrétně odkazuje na shora cit. 3 As 335/2017.

[14] Krajský soud sice (v rozporu se závazným názorem vysloveným v prvním rušícím rozsudku NSS) dovodil, že přiměřenost zásahu musela jako první posoudit stěžovatelka, přesto „nad rámec výše uvedeného přistoupil k provedení testu proporcionality“ (bod 24). V bodech 25 až 28 pak ale krajský soud v podstatě převzal argumentaci z předchozího zrušeného rozsudku a vůbec nepřihlédl k vyjádření stěžovatelky ohledně předchozí trestné činnosti žalobce. V bodě 24 v rozporu s tím, co udělal vzápětí, krajský soud říká, že musí zohlednit též „dosavadní trestnou činnost žalobce“, ovšem tuto trestnou činnost dále vůbec nekonkretizoval. Jak vysvětlil v bodě 28, k předchozí trestné činnosti přihlížet nebude, neboť tyto úvahy by „měl primárně činit příslušný správní orgán (žalovaný) v době před vypravením předvolání daného jednotlivce k provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii a přiměřeně je do jeho textu vtělit, nikoli až potenciálně krajský soud v řízení o zásahové žalobě dle § 82 a násl. s. ř. s., zpravidla probíhajícím až v době po provedení daného zásahu“. Tento závěr je však v rozporu nejen s judikaturou shora citovanou, ale především s prvním rozsudkem NSS v této věci.

[15] NSS proto nezbylo než opět rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. NSS zdůrazňuje, že krajský soud tu nemá žádný prostor pro polemiku se zde vysloveným právním názorem, neboť kasačním rozsudkem je vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Proto tentokrát soud vyjádření stěžovatelky vezme do úvahy při odůvodnění přiměřenosti sporného zásahu.

[16] Předtím, než rozhodne, dá krajský soud šanci žalobci reagovat na procesní vývoj v této věci a na vyjádření stěžovatelky. Ze soudního spisu totiž není zřejmé, zda vyjádření stěžovatelky krajský soud vůbec žalobci zaslal – byť i to NSS v prvním rozsudku kritizoval.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2022

Zdeněk Kühn v. r.
předseda senátu